

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประทีป ตันตะตะนัย . (2555). แนวทางการพัฒนากระบวนการดำเนินงานกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง

ตำบลโคกเจริญ อำเภอกอเจริญ จังหวัดลพบุรี. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์
การพัฒนา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง
ตำบลโคกเจริญ อำเภอกอเจริญ จังหวัดลพบุรี และ 2) เสนอแผนพัฒนากระบวนการดำเนินงาน
ของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองตำบลโคกเจริญ อำเภอกอเจริญ จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการ
วิจัย คือ คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มทอผ้าตำบลโคกเจริญ จำนวน 5 กลุ่ม โดยทำการคัดเลือก
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คนแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และเสวนา
กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และนำมา
วิเคราะห์สภาพปัญหาพร้อมทั้งจัดทำและนำเสนอแผนพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

คณะกรรมการและสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี ระดับ
การศึกษาชั้นประถมศึกษา เป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้ามาแล้วเป็นเวลา 6-10 ปี เงินทุนในการดำเนินงาน
ของกลุ่ม อยู่ระหว่าง 100,001 – 400,000 บาท รายได้เฉลี่ยจากการทอผ้าอยู่ระหว่าง 3,000 – 4,000 บาท
ได้รับความรู้จากการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ และส่วนใหญ่ทอผ้าเป็นอาชีพรองจากการเกษตร โดย
ผลของการศึกษามีดังนี้

1. กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ประกอบด้วย 4 ด้านคือ 1) ด้านการ
จัดทอวัตถุดิบ กลุ่มเป็นผู้จัดซื้อ การชำระค่าวัตถุดิบ ชำระเป็นเงินสด และหักเงินเมื่อนำผ้ามาขาย
ให้กลุ่ม ขนาดเส้นด้ายที่ใช้ ส่วนใหญ่ใช้ด้ายเส้นเล็ก สีย้อมใช้สีวิทยาศาสตร์ วัตถุดิบมีใช้เพียงพอ
ตลอดปี 2) ด้านการออกแบบ มีการออกแบบลวดลายโดยการใช้ผู้เชี่ยวชาญและเรียนรู้ร่วมกัน
ลักษณะของลวดลายใช้แบบดั้งเดิมและพัฒนาให้ร่วมสมัย มีการพัฒนาอยู่เสมอ 3) ด้านการผลิต
พบว่า การขึ้นเครื่องด้ายจากกลุ่มและจ้างคนอื่น ส่วนการมัดหมี่สามารถมัดและทอได้เองทั้งหมด
ระยะเวลาใช้เวลา 2 วัน สามารถผลิตซ้ำและมีคุณภาพคงเดิมตามกำหนด การย้อมผ้าและการทอผ้ามี
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบ้าง และ 4) ด้านการตลาด มีแหล่งจำหน่ายหลักอยู่ภายในจังหวัดลพบุรี
วิธีการจำหน่าย มีผู้มาซื้อที่กลุ่มเอง ปริมาณการจำหน่ายสามารถขายได้มากกว่า 10 ชิ้นต่อครั้ง

2. การจัดทำและนำเสนอแผนพัฒนากระบวนการดำเนินงานของกลุ่ม กำหนดเป็น
ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ 2) ยุทธศาสตร์การ
เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สินค้า 3) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างขีดความสามารถของกลุ่ม และ 4)
ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนของกลุ่ม